סְתָמָא מַאי – מה הדין באומר לעדים סתם כתבו שאני נותן מתנה לפלוני, ולא אמר להם לכתוב בסתר, וגם לא אמר להם לכתוב בפרסום, האם המתנה קיימת כלשון הראשון, או שאינה קיימת כלשון השני. פושטת הגמרא: רַבִינָא אָמַר, לֹא חַיְישִׁינַן – אין חוששים בזה למתנה טמונה, רַב אַשִׁי אָמַר, חַיְישִׁינַן בזה למתנה טמונה ואין הנותן גובה את המתנה.

ומכריעה הגמרא: וְהִלְכְתָא, חַיְישִׁינַן שמא המתנה ניתנה כמתנה טמונה ומעמידים את הקרקע בחזקתה.

משנה

כפי שנתבאר במשניות הקודמות, המחזיק בקרקע שלוש שנים שוב אין יכול בעל הקרקע לבוא ולערער שהקרקע שלו היא, אלא נאמן המחזיק לומר שקנה אותה מבעליה. משנתינו מבארת שאין חזקה זו מועילה אלא אם כן המחזיק מבאר מכח מה החזיק בקרקע זו, אם משום שקנה אותה או קבלה במתנה, או שירשה מאביו.

כָּל חֲזָקָה, בין 'חזקת קרקעות' כגון המחזיק בקרקע או בבית שלוש שנים, ובין 'חזקה תשמישים' כגון המחזיק להשתמש בכותל חבירו לתשמישים שונים ואפילו יום אחד, שֶׁאֵין עָמָּהּ טַעֲנָה – שהמחזיק אינו טוען מאיזה כח החזיק בה, אֵינָהּ חֲזָקָה. ורק בחזקה שיש עמה טענה כגון שטוען שקנה אותה מפלוני המערער והחזיק בה שלוש שנים, הרי הוא נאמן ומעמידים את הקרקע בחזקתו. ומבארת המשנה: כֵּיצַד, אָמַר לוֹ בעל הקרקע למחזיק מָה אַתָּה עוֹשֶׂה בְּתוֹךְ הקרקע שֶׁלִּי, וְהוּא אָמַר לוֹ אני מחזיק בקרקע משום שֶׁלֹּא אָמַר לִי אָדָם דָּבָר מֵעוֹלָם, כלומר, איני יודע של מי היא, וכיון שלא אמר לי אדם דבר, ירדתי לתוכה והחזקתי בה, אֵינָהּ חֲזָקָה. אך אם אמר לו אני יושב בקרקע משום שֶׁמָּכַרְתָּ לִי, או שֶׁנָּתַתָּ לִי בְּמַתָּנָה, או שאמר לו אָבִיךָ מְכָרָהּ לִי, או אָבִיךָ נָתָנָהּ לִי בְּמַתָּנָה, חֲרֵי זוֹ חֲזָקָה.

דין חזקה בקרקע שירש מאביו: וְהָבָא מִשּׁוּם יְרוּשָּׁה – המחזיק בשדה שלש שנים וטוען שהיה אביו מוחזק בקרקע זו ביום מותו וירשה ממנו, אֵינוֹ צָרִיךְ טַעֲנָה – אף שאינו טוען שאביו לקחה מאת הבעלים, מעמידים את הקרקע בחזקתו, שאנו טוענים כן בשבילו, ואין מצריכים אותו להביא ראיה כיצד הגיע קרקע זו לידי אביו, שאין אדם בקי בקרקעות של אביו כיצד באו לידו.

גמרא

שנינו במשנתינו שהמחזיק בקרקע ואינו טוען מאיזה כח החזיק בה, אינה חזקה. שואלת הגמרא: מַהוּ. מתרצת הגמרא: מַהוּ דְּתֵימָא הָאי גַּבְרָא מִיזְּבַן זַבְנַהּ לֵיהּ הָאי אַרְעָא – שמא תאמר שאדם זה המחזיק בקרקע קנה מאת המערער את הקרקע הזו, וּשְׁטָרָא הָוֶה לֵיהּ וְאִירְכָּם – והיה לו שטר על מכירה זו, ונאבד לו, וְהָאי דְּקָאָמַר הָכִי – והטעם שלא טען שקנה את הקרקע מהבעלים והחזיק בה ונאבד לו השטר, אלא אמר שהחזיק בה כי לא אמר לו אדם דבר מעולם, הוא משום שסָּבַר בלבו אִי אֲמִינָא מִיזְּבַן זַבְנַהּ לִי הָאי אַרְעָא – אם אוֹמַר שהמערער מכר לי קרקע זו, אָמְרִי לִי אַחֲוֵי שְׁטָרָךְ – הראה שטר מכירה שקנית ממנו קרקע זו ותהיה נאמן בדבריך, וכשלא אוכל להראות את השטר, שהרי נאבד, יאמרו לי שגזלתיה ממנו. ולכן העדיף לומר שהחזיק בה ולא אמר לו אדם דבר מעולם, וחשב שבטענה זו ישאירו את הקרקע בידו משום שבזה שלא מיחה בו הבעלים עד כה נמצא שמחל לו על זה. הִלְכָךְ – כיון שיכול להיות שהאמת היא שקנה את הקרקע מהבעלים, אם כן לֵיהּ אֲנַן דְּלָמָא שְׁטָרָא הָוֶה לָךְ וְאִירְכָּם – שמא היה לך שטר ונאבד, וּכְגוֹן זֶה 'פְּתַח פִּיךָ לְאִלֵּם' (משלי לא ח) הוּא – ועל כגון זה נאמר 'פתח פיך לאילם', כלומר הבא לדין והוא כאילם שאינו יודע לסדר טענותיו אתה פתח פיך בעבורו להסדיר טענותיו, קָא מַשְׁמַע לָן שרק אם הוא טוען הרי הוא נאמן בטענה זו, אך אנו לא נלמד אותו לטעון כן כל זמן שלא טוען זאת מעצמו.

(עַנ"ב סִימָן) – ראשי תיבות: רב 'ע'נן, רב 'נ'חמן, 'ב'ידקא, שבהם עוסקת הגמרא שלפנינו.

הגמרא מביאה מעשה באחד שהחזיק בטעות בשדה שכנו וטען שיש לו חזקה. מספרת הגמרא: רַב עָנָן שָׁכַל בִּידְקָא בְּאַרְעֵיהּ – בשדה של רב ענן נכנס שטף מים ונטל את המחיצות שבין שדהו לשדה חבירו, ולא נודע היכן הוא הגבול שבין שני השדות ששם היו המחיצות בתחילה. אָזַל (הדר) [אַהְדַּר] גּוּפָא (בארעיה) בְּאַרְעָא דְּחַבְרֵיהּ – הלך רב ענן ובנה כותל חדש בין שדהו לשדה חבירו, ובנה את הכותל בלא שימת לב בתוך שדה חבירו, ועל ידי זה הרחיב את השדה שלו.

לאחר מכן הכיר בעל השדה שרב ענן בנה את הגדר בתוך שדהו, אמנם רב ענן שוב לא רצה להרוס את הכותל מפני שחשב שזכה במה שהחזיק בשדה חבירו, ולכן אָתָא לְקַמֵּיהּ דְּרַב נַחְמָן, אָמַר לֵיהּ רב נחמן לרב ענן, זִיל (הדר) [אַהְדַּר] – לך והחזר את המחיצות למקומם הראשון.

רב ענן טוען שחבירו מחל לו והקנה לו את הקרקע ויש לו גם חזקה בה: אמר לו רב ענן, וְהָא אֲחֲזִיקִי לִי – והרי בניתי כותל זה על פי ציווי ואף סייע לי בבניית הכותל, והרי זה כאילו אמר לי 'לך חזק וקני' [ועל ידי שבניתי את הכותל קניתי זאת בחזקה של 'נעל גדר ופרץ'], ומכיון שמחל והקנה לי קרקע זו וגם יש לי חזקה שהיה בידי יום אחד ושתק ולא מיחה, הרי זו חזקה שיש עמה טענה, ומדוע שאחזיר את הכותל למקומו הראשון.

רב נחמן דוחה את דבריו שלא מועילה חזקתו בשדה: אָמַר לֵיהּ רב נחמן לרב ענן, כְּמַאן – כשיטת מי כוונתך שמועיל החזקה שהחזקת בשדה יום אחד ולא מיחה המערער, כְּשִׁיטַת רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִשְׁמָעֵאל דְּאָמְרִי כָּל בְּפָנָיו לְאַלְתַּר הָוֵי חֲזָקָה – שכל שמחזיק בשדה בפני הבעלים ולא מיחו בו, מיד נחשב לחזקה, לֵית הִלְכְתָא כְּוָותַיְיהוּ, אלא כרבנן שאין חזקה אלא כשמחזיק בקרקע שלוש שנים מיום ליום, ולכן מכיון שלא החזקת בשדה שלוש שנים, והמערער טוען שלא נתן לך חלק שדה זו, החזר את הכותל למקומו הראשון.

רב ענן משיב שאף שאין לו חזקה בקרקע, אך יש לו עדים על כך שחבירו מחל לו והקנה לו את הקרקע: אָמַר לֵיהּ רב ענן לרב נחמן, וְהָא אָחִיל, דְּאָתָא וְסַיַּע בְּגוּדָּא דַּהֲדַאי – אמנם אין לי חזקה בקרקע זו אך יש לי עדים על כך שראו שסייע לי לבנות את הכותל, והרי זה כאילו אמר לי 'לך חזק וקני', ואם כן הרי מחל לי על חלק שדה זו.

רב נחמן דוחה את דבריו שלא היה כאן כלל מחילה: אָמַר לֵיהּ רב נחמן, מְחִילָה בְּטָעוּת הִיא כיון שהוא לא היה יודע שאתה בונה את הכותל בתוך שטח השדה שלו. והרי אַתְּ גּוּפְךָ – אתה עצמך אִי הָוֶה יָדַעְתְּ שאתה בונה בתוך שלו, לֹא עָבַדְתְּ – לא היית עושה כן, ואם כן כִּי חֵיכִי דְּאַתְּ לֹא הָוֶה יָדְעַתְּ, הוּא נַמִּי לֹא הָוֶה יָדַע – כמו שאתה לא ידעת, הוא גם לא שם לב לכך שאתה בונה את הכותל בתוך שדהו, ולכך שתיקתו וסיועו בבניית הכותל אינה נחשבת למחילה.

מספרת הגמרא מעשה נוסף: רַב כַּהֲנָא שָׁכַל בִּידְקָא בְּאַרְעֵיהּ – בשדה של רב כהנא נכנס שטף מים ונטל את המחיצות שבין שדהו לשדה חבירו, ולא נודע היכן הוא הגבול שבין שני השדות ששם היו המחיצות בתחילה. אָזַל חָדַר גּוּדָא בְּאַרְעָא דִּילֵיהּ – הלך רב כהנא ובנה כותל חדש בין שדהו לשדה חבירו ובנה את הכותל בלא שימת לב בתוך שדה חבירו, ועל ידי זה הורחב השדה שלו.

גם כאשר אדם בלתי טהור (חס־ושלום) לומד את התורה אין זה נוגע להתורה, ואין דברי תורה מקבלין טומאה כו'.

ממאמר פרשת תרומה ה'תשד"מ

אָתָא שכנו בעל השדה לְקַמֵּיהּ דְּרַב יְהוּדָה לטעון שגדר בתוך שדהו, וכפר רב כהנא בדבר שסבר שגדר בתוך שדהו, אָזִיל בעל השדה אֲמַר לֵיהּ תְּרֵי סַהֲדֵי שרב כהנא בנה את הכותל בתוך שדהו, אלא שהעדים נחלקו ביניהם בשיעור הכניסה שרב כהנא הכניס את הכותל בשדה חבירו, חַד אָמַר תַּרְתֵּי אוּצְיְיתָא עָאל – שתי שורות קרקע נכנס, וְחַד אָמַר תְּלָת אוּצְיְיתָא עָאל – שלש שורות נכנס. אָמַר לֵיהּ רב יהודה לרב כהנא, זִיל שַׁלֵּים תַּרְתֵּי מִנּוֹ תְּלָת – על שתי שורות מתוך השלש שהעיד האחד, שהרי על שתי שורות שני העדים מודים שנכנס בשדה חבירו, שבדברי העד שהעיד על שלש שורות נכלל גם השתי שורות, שבכלל שלש שנים.

רב כהנא שואל את רב יהודה כשיטת מי קיבל את עדותם: אָמַר לֵיהּ רב כהנא לרב יהודה, כְּמַאן – כשיטת מי קבלת את עדותם לגבי השתי שורות וחייבת אותי לשלם על זה, והרי אחד מכחיש את השני, ותתבטל עדותם.

אמר לו רב יהודה קבלתי את עדותם כְּשִׁיטַת רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר שנפסקה הלכה כמותו, וכפי שביאר בדברי בית הלל. דְּתַנְיָא, גבי מחלוקת שנחלקו בית שמאי ובית הלל בעדות הסותרת זו את זו אם מקבלים עדותם או לא, אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר, לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל עַל שְׁתֵּי כִּיתֵּי עֵדִים שֶׁאַחַת אוֹמֶרֶת פלוני לוה מָנֶה [–שהוא מאה זוז] מפלוני, וְאַחַת אוֹמֶרֶת שְׁמָאתַיִם זוז לוה, [באותו היום באותו זמן ובאותו מקום], שֶׁיֵּשׁ בִּכְלַל מָאתַיִם מָנֶה – שבדברי הכת השניה שמעידה שלוה מאתים זוז נכלל גם שלוה מאה זוז ואינם מכחישים את הכת הראשונה על דבר זה, אלא שמוסיפים שלוה עוד מאה זוז, אך על המאה זוז הנוספים הכת הראשונה מכחישה אותם, ולכך מקבלים עדותם רק לגבי המאה זוז הראשונים. עַל מַה נֶּחְלְקוּ, עַל כַּת אַחַת שֶׁעד אֶחָד אוֹמֵר פלוני לוה מָנֶה, וְאֶחָד אוֹמֵר מָאתַיִם זוז, שֶׁבֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, נֶחְלְקָה עֵדוּתָן, כיון שאינם מעידים שניהם בשוה, זה אומר כה וזה אומר כה ואין כאן עדות. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, יֵשׁ בִּכְלַל מָאתַיִם מָנֶה – בדברי האחד שמעיד שלוה מאתים זוז נכלל גם שלוה מאה זוז, נמצא שיש כאן שני עדים שמעידים שחייב מאה זוז, ומקבלים עדותם. וכמו כן כאן בדברי האחד שהעיד שנכנס רב כהנא שלש שורות נכלל גם שנכנס על כל פנים שתי שורות, נמצא ששנים מעידים שנכנס שתי שורות בשדה חבירו, ומקבלים עדותם, ולכן פסק לו רב יהודה לשלם לו על כך.

אָמַר לֵיהּ רב כהנא לרב יהודה, איך פסקת לי כרבי שמעון בן אלעזר, וְהָא יַתֵּיתִינָא לָךְ אִינַּרְתָּא מִמַּעֲרָבָא – והרי אני יביא לך איגרת מארץ ישראל דְּאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר במה שביאר את מחלוקת בית שמאי ובית הלל, אלא נוקטים שבאופן שבאותו כת אין שני העדים מעידים בשוה גם בית הלל מודים שאין מצטרפת עדותם. אָמַר לֵיהּ רב יהודה לרב כהנא, החזר מיד את הכותל למקומו הראשון, וּלְכִי תֵּיתֵי – וכשתביא איגרת שאין הלכה כרבי שמעון בן אלעזר, אפסוק ההלכה כפי שיבואר שם.

מביאה הגמרא מעשה נוסף בענין חזקה שיש עמה טענה: הַהוּא גַּבְרָא דְּדָר בְּקַשְׁתָּא בְּעֵילִיתָא אַרְבַּע שָׁנֵי – מעשה באדם שגר במקום הנקרא 'קשתא' בעלייה שעל גבי הבית ארבע שנים, אָתָא מָארֵי דְּבֵיתָא – הגיע בעל הבית, אַשְׁכְּחֵיהּ – ומצא את פלוני גר בבית, אָמַר לֵיהּ הבעל הבית מַאי בָּעֵית בָּהַאי בֵּיתָא – מה מעשיך בבית זה שהוא שלי, אָמַר לֵיהּ לבעל הבית, מִפְּלָנְיָא זְבִינְתָּהּ דְּזַבְנָהּ מִינָּךְ – קניתי את הבית מאדם פלוני והייתי סבור שהוא קנה בית זה ממך.

אָתָא פלוני לְקַמֵּיהּ דְּרַבִּי חִיָּיא, אָמַר לֵיהּ רבי חייא, אִי אִית לָךְ סָהֲדֵי דְּדָר בָּהּ אִיהוּ דְּזַבְנַתְּ מִינֵּיהּ וַאֲפִילּוּ חַד יוֹמָא – אם יש לך עדים שפלוני שממנו קנית את הקרקע גר בבית הזה לפני שמכרה לך ואפילו רק יום אחד, אוֹקֵימְנָא לֵהּ בְּיָדֵךְ – אעמיד את הבית בחזקתך, כיון שיש לך חזקה שלש שנים שגרת בבית, והיא חזקה שיש עמה טענה שקנית את הקרקע מפלוני שידוע שהיה מוחזק בה יום אחד. וְאִי לֹא – ואם אין לך עדים שיעידו על כך, לֹא תוכל לזכות בבית זה על אף שהחזקת בו שלש שנים, משום שהיא חזקה בלא טענה.

רב הקשה לרבי חייא על שהצריך לפלוני להביא עדים שדר בה המוכר יום אחד: אָמַר רַב, הָנֵי יָתִיבְנָא קַמֵּיהּ דַּחֲבִיבִי – ישבתי לפני דודי רבי חייא כשאמר דין זה, וְאָמְרִי לֵיהּ מדוע אתה מצריך אותו להביא עדים שראו את פלוני שמכר לו את הבית גר בבית יום אחד, וְכִי אֵין אָדָם עָשׂוּי לִישַׁן וְלִמְכּוֹר בַּלַּיְלָה – וכי לא מצוי שאדם קונה בית בלילה ומיד לאחר מכן באותו הלילה הוא מוכר את הבית לאחֵר ולא גר שם כלל אפילו יום אחד, ואם כן אולי גם כאן פלוני קנה את הבית מהבעלים ומיד מכרה לזה שמחזיק בה עכשיו, ולא גר שם אפילו יום אחד.

וממשיך רב ואומר, וַחֲזִיתֵיהּ לְדַעֲתֵיהּ – והתבוננתי בדעתו של דודי רבי חייא, שאכן סבר שאי אָמַר לֵיהּ המחזיק למערער קַמַּאי דִּידִי זְבַנְתָּהּ מִינָּךְ – בפני קנה אותו פלוני את הבית הזה ממך, מְהֵימָן – נאמן בְּמִינּוֹ דְּאִי בָּעֵי אָמַר לֵיהּ אֲנָא זְבַנְתָּהּ מִינָּךְ – מתוך שהיה יכול לשקר ולומר שהוא עצמו קנה את הבית מאת המערער והיה נאמן בטענה זו שהרי החזיק בו שלש שנים, לכך נאמן בטענתו שאותו פלוני שמכר לו את הבית, קנה אותו בפניו מהמערער.

הגמרא מביאה ראיה ממשנתינו כדברי רבי חייא: אָמַר רָבָא, בְּוַותֵּיהּ דְּרַבִּי חִיָּיא מְסַתְּבְרָא שצריך להביא עדים שפלוני גר שם יום אחד, דְּקָתָנֵי – ששנינו במשנתינו 'הַבָּא מִשּׁוּם יְרוּשָּׁה אֵינוֹ צָרִיךְ טַעֲנָה' [–אינו צריך לטעון שאביו קנה את הקרקע מאת הבעלים], מדייקת הגמרא: טַעֲנָה הוּא דְּלֹא בָּעֵי, הָא רְאָיָה בָּעֵי – מכך שהמשנה כתבה 'אינו צריך טענה' ולא 'אינו צריך כלום' משמע שאמנם אינו צריך לטעון שאביו קנה אותה מאת הבעלים, אך צריך להביא ראיה בעדים שאביו גר שם יום אחד. והוא הדין בלוקח שקנה בית מפלוני שאמנם אינו צריך לטעון שפלוני קנה את הבית מהבעלים, אך צריך על כל פנים להביא ראיה שגר בה פלוני יום אחד.

דוחה הגמרא: וְדִלְמָא לֹא רְאָיָה בָּעֵי וְלֹא טַעֲנָה בָּעֵי – אולי היורש קרקע אין צריך להביא לא ראיה שאביו גר שם ולא לטעון שאביו קנה אותה מאת הבעלים, והלשון 'אינו צריך טענה' הכוונה שהבא משום ירושה חוץ מטענה זו 'מאבי אני יורשה' אינו צריך להוסיף שום טענה אחרת, לא שאביו גר בה ולא שקנה אותה.

עוד דוחה הגמרא: וְאִיבָּעֵית אֵימָא, אפילו אם תאמר שהבא משום ירושה צריך להביא ראיה שאביו גר בה יום אחד, מכל מקום אין להשוות לוקח ליורש, ולעולם שייך לומר שלוקח עדיף ואינו צריך להביא ראיה, משום שֶׁשַּׁאנִי לוֹקֵחַ דְּלֹא שָׁרֵי זוּזֵי בְּכָרֵי – שאינו זורק את מעותיו לחנם, כלומר, כיון שמשלם על המקח שקונה, הרי שבשעת הלקיחה הוא מדקדק לברר שהמוכר קנה את הקרקע מהמערער, ולכך אינו צריך אחר כך לא טענה ולא ראיה.

הגמרא מסתפקת בדינו של רבי חייא: אִיבַּעֲיָא לְהוּ בדין שאמר רבי חייא שהלוקח קרקע מפלוני שקנה אותה מבעל הקרקע צריך להביא ראיה שגר בה המוכרה לו יום אחד, נִרְאֶה בּוֹ מַאי – אם עדים ראו את המוכר נמצא בקרקע כדי למדוד ארכה ורחבה, מהו, האם כיון שראו אותו מודד את הקרקע כדי לקנותה מסתבר שלבסוף קנה אותה, והרי זה נחשב כעדות שגר בה, או שצריך להביא עדים שראו שגר בה ממש.

אָמַר אַבָּיֵי, הֵיא הִיא – נראה בה למדוד אותה הרי הוא כגר בה. רָבָא אָמַר, נראה בקרקע למודדה אינו נחשב כגר בה, מפני שֶׁעֲבִיד אִינִישׁ (דסיאר ארעיה) [דְּסַיֵּיר אַרְעָא] וְלֹא יָתֵב – אדם עשוי למדוד קרקע כדי לקנותה ולבסוף אינו קונה אותה, לכך אין נחשב לעדות שגר בה עד שראוהו שגר בה ממש.

הגמרא מבארת דין חזקת שלש שנים שנעשתה על ידי שלשה אנשים יחד, שכל אחד גר במקום שנה אחת: שָׁלְשָׁה לְקוֹחוֹת – שדה שיש עדים שהיתה של ראובן, ושמעון החזיק בה שנה אחת וטוען שקנאה מראובן, לאחר מכן מכרה שמעון ללוי בשטר והחזיק בה לוי שנה אחת, ומכרה לוי ליהודה בשטר והחזיק בה שנה אחת, נמצא שבצירוף דיורי שלשתם החזיקו בשדה שלש שנים. ובא ראובן ליהודה ומערער ואומר לו שהשדה היא שלו ולא מכרה כלל לשמעון, וטוען לו יהודה שכיון שהחזקנו

המשך בעמוד צו

שלושתנו יחד שלש שנים ולא מחית בידינו לומר שהשדה שלך, הרי זו חזקה. וראובן משיב ואומר, שהטעם שלא מחיתי בכם משום שלא החזקתם בשדה כל אחד יותר משנה, ולכן חשבתי שאתם יראים להחזיק בה יותר כדרך כל האנשים, ולא ידעתי שמשום שמכרתם את השדה מאחד לשני לא החזקתם בה כל אחד יותר משנה, **מְצָטָרְפִין** – מצטרפת השתמשותם שהחזיק כל אחד מהם שנה אחת ונחשב שיש כאן חזקה של שלש שנים.

אָמַר רַב, וְכוּלָּם בְּשָׁטָר – חזקת כולם מצטרפת יחד רק כששמעון מכר ללוי ולוי מכר ליהודה את השדה בשטר, שאז מפני כתיבת השטר יש קול שמכרו את השדה, ולכן אין יכול ראובן לומר שלא מיחה בהם כיון שלא ידע שמכרו אחד לשני את השדה. אך אם לא מכרו את השדה בשטר אלא רק בעדים, אין קול למכירה, ויכול ראובן לטעון שלא שמע כלל שמכרו את השדה ולכן לא מיחה בהם כשראה שהחזיקו בשדה כיון שראה שהם יראים ואינם מחזיקים כדרך בני אדם אלא רק שנה אחת ולא יותר.

הגמרא דנה בשיטת רב: מדברי רב משמע שרק כשהמכירה היא בשטר יש קול למכירה, אך כשהיא בעדים ללא שטר אין לה קול, מקשה הגמרא: **לְמֵימְרָא דְּכָתַב רַב שָׁטָר אִית לֵיהּ קָלָא וְעֵדִים לֵית לְהוּ קָלָא** – שמכירה בשטר כיון שמתאספים לכותבו ולחותמו יש לה קול ומתפרסם הדבר, ומכירה בעדים ללא שטר אינה מתפרסמת, **וְהָאֲמַר רַב הַמּוֹכֵר שָׂדֶה בָּעֵדִים** וקבל עליו המוכר אחריות שאם יבואו בעלי חובות ויקחו מהלוקח את השדה כדי לגבות את חובם, יחזור הקונה ויגבה משאר שדותיו, **גּוֹבֶה** הלוקח מהמוכר אפילו **מְנָכְסִים מְשׁוּעְבָּדִים** – נכסים ששעבד ומשכן או מכר לאחרים לאחר שמכר לו את הקרקע, כיון שכשקנה הלוקח ממנו את השדה באחריות בפני עדים היה קול למכירה, והלקוחות שבאו אחר כך לקנות שדות אחרות מהמוכר היו צריכים לחשוש וליזהר שהוא יגבה זאת מהם, והיה להם להניח למוכר קרקעות בני חורין כשיעור האחריות. הרי שרב סובר שגם במכירה בעדים בלא שטר יש קול למכירה, ושקשה מכאן על דברי רב שאמר לעיל שרק במכירה בשטר יש למכירה קול, מה שאין כן אם המכירה היתה בעדים ללא שטר לא מתפרסם הדבר.

מתרצת הגמרא: אף שסבר רב גבי לקוחות שכשהמכירה היא בשטר יש קול ובעדים אין קול, מכל מקום **הָתָם** בקנה שדה באחריות הטעם שגובה מנכסים משועבדים אף שהמכירה היתה רק בעדים ללא שטר, הוא משום **שִׁלְקוּחוֹת**